

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,

Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva sentinței Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, declarat de avocatul Marin Afanas, în numele inculpaților

*Apostol Veaceslav xxx, născut la
xx xxxxxxxxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al mun.
xxxxxxxxxx, s. xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx, str. xxxxxxxxxxxx,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;*

*Apostol Natalia xxx, născută la
xx xxxxxxxxxxxxxx xxxx, originară și locuitoare a mun.
xxxxxxxxxx, xxxxxxxx, s. xxxxxxxx, str. xxxxxxxxxxxx,
cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 09.07.2014 – 14.11.2016,
instanța de apel: 30.11.2016 – 07.02.2017,
instanța de recurs: 10.04.2017 – 23.05.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 14 noiembrie 2016, Apostol Natalia a fost condamnată în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

Apostol Veaceslav a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

2. Instanța a constatat că inculpații Apostol N. și Apostol V. sunt învinuiți că la 22 martie 2014, aproximativ orele 16.00, prin participație simplă, s-au apropiat de ograda vilei lui Pisaroglo A., din str. xxxxxx, s. xxxxxx, mun. xxxxxxxx, xx xxxxxxxxx, unde, având intenția și urmărind scopul comiterii unui act de huliganism, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea lor, în temeiul unor motive inventate, încălcând grosolan ordinea publică, însoțită de numirea cu cuvinte necenzurate în loc public, în prezența mai multor persoane, precum și amenințându-l cu aplicarea violenței pe Pisaroglo A., Apostol V. a încercat să-i aplice o lovitură cu pumnul în față dar nu i-a reușit deoarece victima s-a ferit, apoi l-a apucat cu mâinile de corp, doborându-l la pământ, încercând să-l lovească cu picioarele, iar Apostol N. a scos un pistol de model "ROHM RG 88", cu calibrul 10×22T, îndreptându-l în direcția pieptului victimei și amenințându-l că îl va împușca.

Ulterior, în timp ce Apostol V. continua să-l imobilizeze pe Pisaroglo A., Apostol N., continuându-și acțiunile criminale, manifestând un cinism și obrăznicie deosebită, a efectuat câteva împușcături în aer din pistolul nominalizat, după care a scos din mânecă un baston telescopic cu care i-a aplicat lui Pisaroglo A. lovituri în regiunea capului, cauzându-i plagă contuză, echimoză pe fața posterioară a cutiei toracice, echimoză și excoriații la nivelul membrelor superioare bilateral, echimoză pe coapsa stângă, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și, în baza acestui criteriu, potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 1261 din 24.03.2014, se califică ca vătămare ușoară.

Instanța, la fel, a constatat că din probele administrate, rezultă cu certitudine că inculpații Apostol N. și Apostol V., la 22 martie 2014, aproximativ orele 16.00, prin participație simplă, s-au apropiat de ograda vilei lui Pisaroglo A., din str. xxxxxxxx, s. xxxxxx, mun. xxxxxxxx, xxxxxxxxxxxxx, unde, având intenția și urmărind scopul comiterii unui act de huliganism, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și admitând în mod conștient survenirea lor, în temeiul unor motive inventate, încălcând grosolan ordinea publică, însoțită de numirea cu cuvinte necenzurate în loc public, în prezența mai multor persoane, precum și amenințându-l cu aplicarea violenței pe Pisaroglo A., Apostol V. a încercat să-i aplice o lovitură cu pumnul în față dar nu i-a reușit deoarece victima s-a ferit, apoi l-a apucat cu mâinile de corp, doborându-l la pământ, încercând să-l lovească cu picioarele, iar Apostol N. a scos un pistol de model "ROHM RG 88", cu calibrul 10×22T, îndreptându-l în direcția pieptului victimei și amenințându-l că îl va împușca.

Ulterior, în timp ce Apostol V. continua să-l imobilizeze pe Pisaroglo A., Apostol N., continuându-și acțiunile criminale, manifestând un cinism și obrăznicie deosebită, a efectuat câteva împușcături în aer din pistolul nominalizat, după care a scos din mânecă un baston telescopic cu care i-a aplicat lui Pisaroglo A. lovituri în regiunea capului, cauzându-i plagă contuză, echimoză pe fața

posteroară a cutiei toracice, echimoză și excoriații la nivelul membrelor superioare bilateral, echimoză pe coapsa stângă, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și, în baza acestui criteriu, potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 1261 din 24.03.2014, se califică ca vătămare ușoară.

Astfel, inculpații au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal - huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor și cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale și sănătății, de către două persoane.

3. Avocatul Marin Afanas a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie achitați, dat fiind că în acțiunile acestora există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei – legitima apărare.

Apelantul a indicat că instanța de fond nu a contraargumentat probele apărării care demonstrează că inculpații au acționat în stare de legitimă apărare, omițând să se expună dacă inculpații au săvârșit faptele intenționat și/sau pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva lor și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public, circumstanțele cauzei fiind contrare normelor de procedură.

Astfel, instanța de fond a încălcat prevederile art. 385 Cod de procedură penală, care stipulează că la adoptarea sentinței, instanța de judecată urmează să soluționeze dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Or, instanța de fond nu a cercetat complet și obiectiv faptul dacă au avut loc acțiunile incriminate inculpaților.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpaților, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare probelor administrate.

5. Avocatul Marin Afanas a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că instanța de apel a încălcat prescripțiile art. 33 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, care prevede că judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei dacă a efectuat o cercetare sau un control administrativ al circumstanțelor cauzei sau a participat la adoptarea unei hotărâri referitoare la această cauză în orice organ obștesc sau de stat.

Totodată, au fost încălcate prevederile art. 34 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căror în cazul în care există circumstanțe prevăzute la art. 33, judecătorul este obligat să facă declarație de abținere de la judecarea cauzei.

Astfel, cauza s-a aflat în procedura judecătorului Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, V. Muntean, care la examinarea ei a manifestat o lipsă totală de responsabilitate.

În cadrul cercetării judecătorești, inculpații au fost lipsiți de dreptul de a se apăra prin orice mijloc neinterzis de lege, ilegal fiindu-le limitat dreptul la apărare și accesul la justiție, aceștia fiind lipsiți de dreptul la un proces echitabil, judecătorul fiind recuzat în repetate rânduri.

În vederea înlăturării încălcărilor admise și repunerii inculpaților în drepturile procesuale, precum și a sancționării disciplinare a judecătorului, la 28.04.2016 apărarea a depus o sesizare la Inspekția Judiciară, care a fost respinsă.

La 23.05.2016 a fost depusă o contestație împotriva deciziei Inspekției Judiciare, iar la 16.12.2016, Completul de admisibilitate nr. 1 al Colegiului disciplinar, în componența președintelui D. Manole și a membrilor V. Gamurari și **S. Teleucă**, au respins contestația.

Totodată, la 14.11.2016, judecătorul V. Muntean, cu încălcarea gravă a procedurii penale și a dreptului la apărare, a emis o sentință de condamnare a inculpaților în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, care, fiind atacată cu apel, a fost repartizată spre examinare judecătorului Curții de Apel Chișinău, **S. Teleucă**.

Or, în circumstanțele date, judecătorul **S. Teleucă**, este în incompatibilitate de a examina apelul declarat, existând fapte obiective care împiedică participarea lui la examinarea cauzei, acesta participând la efectuarea controlului administrativ și adoptând o hotărâre referitor la această cauză în alt organ de stat și urma, în conformitate cu art. 34 alin. (1) Cod de procedură penală, să declare abținere de la judecarea apelului declarat.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală - instanța nu a fost compusă potrivit legii, au fost încălcate prevederile art. 33.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv când instanța nu a fost compusă potrivit legii și au fost încălcate prevederile art. 33, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 33 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei dacă a efectuat o cercetare sau un control administrativ al circumstanțelor cauzei sau a participat la adoptarea unei hotărâri referitoare la această cauză în orice organ obștesc sau de stat. Conform art. 34 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care există circumstanțe prevăzute la art. 33, judecătorul este obligat să facă declarație de abținere de la judecarea cauzei. În

corespondere cu art. 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Însă, instanța de apel nu a respectat întocmai prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit deciziei contestate (*pct. 4. din decizie*):

a) la judecarea cauzei în ordine de apel a participat un judecător care, potrivit legii, nu avea dreptul să judece cauza respectivă, fiind încălcate cerințele art. 33 alin. (2) pct. 4) și 34 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, la 30.11.2016 dosarul penal în privința inculpaților Apostol N. și Apostol V. a fost repartizat în mod automat judecătorului Curtii de Apel Chișinău, S. Teleucă.

Totodată, la 16.12.2016, judecătorul S. Teleucă, în componența Completului de admisibilitate nr. 1 al Colegiului disciplinar, a emis hotărârea nr. 339/16 prin care a fost respinsă contestația apărătorului Marin Afanas, declarată în cadrul examinării aceleiași cauze penale.

În circumstanțele date, judecătorul S. Teleucă, era obligat să facă declarație de abținere de la judecarea prezentei cauze în ordine de apel, deoarece a efectuat o cercetare și un control administrativ al circumstanțelor cauzei, participând la adoptarea unei hotărâri referitoare la această cauză în Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii;

b) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi declarațiile martorilor Struțescu V. și Romanciuc N., probele scrise de la f.d. 78, 111, v. 1, procesul-verbal de examinare a obiectului din 16.04.2014 prin care a fost cercetată arma cu țeavă lisă de model "Mars", calibrul 12 mm., nr. 2485, raportul de constatare medico-legală nr. 1666 din 16.04.2014.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece nu a fost compusă potrivit legii, fiind încălcate prevederile art. 33 Cod de procedură penală, a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală, și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Marin Afanas, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017, în privința inculpaților Apostol Veaceslav xxx și Apostol Natalia xxx, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 20 iunie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun